

Aaldeskundigen somber over herstel Europese aal

Door Wim van Eijk, secretaris NEVEVI.

De Europese Commissie heeft de aalwerkgroep van ICES (International Council For Exploration of the Sea) en EIFAC (European Inland Fisheries Advisory Commission) advies gevraagd over de maatregelen die zij wil invoeren voor het herstel van de Europese aalpopulatie en om de mogelijke effecten van deze maatregelen aan te geven. Deskundigen uit nagenoeg alle Europese lidstaten waren hiervoor eind januari in Rome bijeen, in het hoofdkantoor van de FAO.

Unaniem waren de aanwezigen van mening de aalstand de laatste jaren aanzienlijk was afgenomen. Zorgelijk is de huidige, geringe nieuwe aanwas, die inmiddels tot een dieptepunt is gedaald. Dit heeft er toe geleid dat Zweden de aal op de rode lijst heeft geplaatst. Op basis van de nieuwste gegevens zijn nagenoeg allen van oordeel dat aangestuurd moet worden op het voorzorgsprincipe. Een advies wat ICES overigens al meerdere malen heeft gegeven. Aanvankelijk is gesproken over de EU-doelstelling om voor elk stroomgebied 40% van het oorspronkelijke schieraalbestand te laten ontsnappen. De logische vervolgvraag is dan: 40% van wat? Er zijn nauwelijks tot geen gegevens over de huidige aalstand, laat staan historische gegevens per stroomgebied, en al helemaal niet specifiek van de schieraal. Welk jaar is het referentie jaar en wat was de toenmalige biomassa? Wat is de mortaliteit als gevolg van water-

krachtcentrales, poldergemalen, dijken en andere onnatuurlijke barrières om slechts enkele gevolgen van menselijke activiteiten in de migratieroute van de aal te noemen, die niet meegenomen mogen worden bij de vaststelling van het oorspronkelijk aalbestand.

Te veel onduidelijkheden om vast te kunnen stellen of aan deze voorwaarde kan worden voldaan. Daarnaast levert het onoplosbare problemen op inzake controle en handhaving op grond van beperkte middelen en menskracht.

Na enkele presentaties over o.a. de verzwakte conditie van schieralen als gevolg van het Evex-virus of de zwemblaasparasiet, werd duidelijk dat de aandacht moest worden verlegd naar andere aspecten dan kwantiteit, impact visserij of habitat. Onderzoek heeft namelijk aangetoond dat geïnfekteerde alen nauwelijks nog in staat zijn om de Sargasso Zee te bereiken: na à 1.000 / 1.500 km neemt het aantal 'terug zwemmende schieralen' schrikbarend af. Bij de geringe hoeveelheid overblijvende alen speelt een ander belangrijk aspect een grote rol en dat is de negatieve onderlinge relatie tussen dioxineachtige contaminanten (PCB's) en de ontwikkeling en overlevingskansen van de embryo's. En, één fase eerder; zijn er wel voldoende mannetjes en vrouwtjes om tot succesvolle paringen te komen?

Al gauw werd duidelijk dat er geen tijd meer

te verliezen valt. Als er niet onmiddellijk actie wordt ondernomen, zal de paairijpe aalstand te gering dan wel volledig ingestort zijn. De geschatte hoeveelheid volwassen aalen bevindt zich nu reeds ver buiten veilige biologische grenzen. Het vastgestelde percentage van 40% (van wat?) wordt dan ook als veel te laag gezien. Wijziging van dit percentage lijkt politiek een te gevoelig punt en een verhoging lijkt naar alle waarschijnlijkheid onhaalbaar. In het kader van het voorzorgsprincipe echter, zouden alle activiteiten waaronder de visserij, onmiddellijk gestopt moeten worden. Alles dient erop gericht te zijn om voor de uittrekkende aalen een optimale en vrije doorgang te creëren door alle obstakels te verwijderen dan wel mogelijkheden te bieden om deze te omzeilen. Bovendien moet alles op alles gezet worden om zo snel mogelijk de leefomgeving van de aal te herstellen.

Rekenmodellen van het Zweeds Instituut van Zoetwatervisserij Onderzoek voor de herstelsnelheid van aalstand wijzen uit dat bij een onmiddellijke stopzetting van visserij en uitgaande van optimale migratiemogelijkheden (deze worden zoals eerder vermeld pas op de langere termijn gerealiseerd) en zonder enige mortaliteit, zal het minimaal 5 tot 8 generaties duren, d.w.z. 60 tot 80 jaar, om de korte termijn doelstelling van het aalherstelplan te realiseren.

Omdat er nog heel veel moet gebeuren aan herstelwerkzaamheden (habitat verbeteren, aalgoten aanleggen, enz., enz.) is deze termijn onrealistisch. Dit betekent echter dat de paairijpe biomassa vooralsnog verder zal afnemen en daarom pas over een onoverzienbare periode enig herstel te verwachten is waarbij overigens geen rekening is gehouden met het breekpunt tussen geen herstel en een mogelijk herstel.

De voorzitter van deze gemeenschappelijke werkgroep, Willem Dekker, zal op grond van alle nieuwe informatie en aanbevelingen een rapport opstellen dat aan de EC gezonden zal worden. Het is aannemelijk

dat evenals het vorige ICES rapport, ook dit rapport de basis zal vormen voor de (eventuele?) herziening van de voorgenomen maatregelen zoals deze zijn vastgelegd in het "Voorstel voor een verordening van de raad tot vaststelling van maatregelen voor het herstel van het bestand van de Europese aal" van 6 oktober 2005 (document: COM(2005)472 definitief). Op 20 februari is er een speciale workshop voor palings in Brussel waar zowel het Commissie voorstel alsmede de aanbevelingen vanuit het deskundigencomité aan de orde zullen komen, met name de korte termijn maatregelen.

Voor meer en actuele informatie kunt u contact opnemen met Wim van Eijk (zie elders in dit blad, of eventueel via de e-mail: Weijk@pvis.nl)

(advertentie)

TE KOOP:

50 TONS PALINGKWEK- SYSTEEM

Inter Aqua, bestaande uit 2 afmestsystemen elk 20 bassins en 2 glasaalsystemen (1 x 11 bassins en 1 x 8 bassins). Alle systemen voorzien van trommel-, up-flow- en tricklingfilters.

Tel. 06-53431439